

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt XXIV. a Clemens III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

COMMENTARIUM.

^{2.} Repetentes in presenti, nec non scribentes de simonia, late disputant, an liceat pretio redimere vexationem mihi iuste, vel iniuste factam circa rem spiritualem, vel spiritualibus annexam. Quam variis conclusionibus decidunt Suarez tom. 1. de relig. lib. 4. de simon. cap. 50. Theologi cum D. Thoma 2. 2. q. 100. art. 2. Valentia tom. 1. controu. disput. 6. q. 16. puncto 3. §. 2. Vasquez in opusculo de scandalo, q. 43. art. 8. dub. ult. Kedoanus de simonia, 3. p. cap. 21. num. 1. Gibalinus eod. tract. q. 18. Barbosa in collect. ad hunc textum: quorum resolutiones transcribere, aut examinare longum foret. Pro presentis autem textus expositione sciendum est, illi communiter opponi textum in cap. dilectus 30. hoc titul. ubi in eadem specie vexationis facta ab Archiepiscopo Eboracensi docetur, quod si accepta pecunia, ut desistat à vexatione, ab ea non cessavit, competere repetitionem, unde Pontifex non improbit huiusmodi pecuniæ præstationem pro redimenda vexatione; immò tacite approbavit, contra ea, quæ in presenti statuantur. Pro cuius antinomix conciliatione dicendum est, discrimen constituendum esse inter eum, qui jus perfectum

habet in beneficio, & pretium dat pro redimenda vexatione illi, à quo nullum jus spirituale ad ipsum beneficium assequitur; & inter eum, in quo pretium dedit illi, à quo jus spirituale, quod illi deerat, per talem redemptionem assequitur. Primo casu nulla committitur simonia, quia tantum iniusta vexatio redimitur, quod licitum est, cap. de cetero 5. de transact. cap. cum venissent 9. de restit. spol. D. Thomas 2. 2. q. 100. art. 4. ad 3. ubi ait: Sanctus Iacobus autem non peccavit emendo, quia intelligitur suam vexationem redemisse. Quo casu procedit textus in dict. cap. dilectus 30. Secundo verò casu simonia committitur, quia pretio temporali res spiritualis, seu jus ad eam emitur, ut in presenti casu; nam cum minor pars Capituli suffragium haberet in electione Matthæi, possetque iuste confirmationem impedire ipsius, qui perfectum jus adhuc non habebat, pecuniam dando Magistro, ut ipse cum suis fratribus cessarent à vexatione, & electioni consentirent, novum jus ad ipsam Ecclesiam ex hac pretii præstatione fuit assequutus; unde dando pecuniam ipsi Magistro auctori discordiæ, simoniam commisit, ut docuerunt Luna & Arellano lib. 5. antinom. 2. Gibalinus de simonia, q. 18. consect. 5. Binsfeldius in d. cap. dilectus, qui exinde singulares casus resolvunt.

CAPUT XXIII.

^a Lucius III.

Ad aures nostras pervenisse agnoveris, quod cum G. de Sevevilla propter ^b pecuniam, quam debebat, vinculo fuisset excommunicationis astrictus, creditoribus ^c satisfecit, sed excommunicatoribus x. libras pro absolutione querentibus, absolutionis gratiam non valuit obtinere. Quoniam igitur indignum est, & rationi ecclesiasticæ contrarium, ut absolutionis beneficium ^d redimatur, d. v. per A. f. m. quat. si præfatus G. debitum solvit, pro quo fuerat per sententiam excommunicatus, ipsum nullius ap. obt. gratis faciat auct. Ap. absolvi, etsi excommunicatores requisiti id ei noluerint exhibere.

NOTÆ.

^{1.} ^a Lucius III.) Ita etiam legitur in secunda collectione, sub hoc titul. cap. 4. nullibi tamen exprimitur cui rescribat Pontifex, nec ubi præfatus casus contingerit.

^{2.} ^b Propter pecuniam.) Quia ob debita solvenda, & causam civilem potest excommunicatio infligi, ut late probat Gibalinus de censur. disquisitione 2. quest. 3.

^{3.} ^c Satisfecit.) Sed adhuc egebat absolutione, juxta tradita in cap. 1. de iudiciis.

^d Redimatur.) Nam talis absolutio est ministerium ecclesiasticum, & spirituale, cum non ex politico, sed ex spirituali jure proveniat, cap. nullus 1. q. 1. cap. sacro, de sent. excommun. Unde cum recipere temporale pro spirituali, regulariter sit simoniacum, ideo pro tali absolutionis beneficio pretium absque labe simoniæ recipi non potest, cap. non solum 1. quest. 3. docent cum D. Thoma 2. 2. quest. 100. art. 2. Binsfeldius in presenti, Gibalinus de simonia, quest. 8. consect. 12.

CAPUT XXIV.

^a Clemens III.

De regularibus canonicis, seu monachis nos voluisti consulere, qui per simoniæ ingressum ipsis scientibus, & machinantibus habuerunt; unde cum super hoc ^b auctoritates multæ inveniuntur expressæ, non aliud quam statutum est, respondemus, ut locum quem taliter adepti sunt, omnino dimittant, & solitudinem, seu alia monasteria ^c districtiora adeant, in quibus tam execrabilem excessum sine inter-

missione deplorent. Si autem ^d ignorantibus ipsis pecunia data fuerit, cogas ad renuncian- dum loco eidem, & postmodum in ipsum reducere, si ibi absque scandalo remanere potuerint, aut eos in aliquo, quod sit de ordine ipso, ad seruiendum Deo poteris collocare.

NOTÆ.

1. ^a **C**lemens III.) Ita etiam legitur in secunda collectione, *sub hoc titul. cap. 7.* nullibi tamen exprimitur cui rescribat Pontifex.
^b *Auctoritates.*) Quas congeffi suprâ in *cap. veniens 19. hoc titulo*, ubi commentarium hujus textus dedi.

^c *Districior a.*) Eiusdem tamen Ordinis, nam professio emissa etiam cum simoniaca labe, valida fuit, ut probavi in *d. cap. 19.*

^d *Ignorantibus.*) Quomodo simonia dari possit cum ignorantia in promotis ad sacros Ordines, exposui in *capit. de simoniacè 21. suprâ.*

CAPVT XXV.

^a Clemens III

EX insinuatione tua nobis innotuit, quod pater tuus interveniente pecuniâ olim tibi præbendæ beneficium ^b adquisivir: cumque ad annos discretionis postmodum pervenisti, Dominicæ crucis ^c signum accipiens, super excessu poenitentia ductus, dictam præbendam in manu Præpositi, & fratrum liberè ^d resignasti. Sed idem Præpositus, & fratres tibi compatiens denuò te in suum Canonicum elegerunt, ita videlicet, quod secundum electionem istam postremum locum ^e in choro, & in aliis locis obtineres. Cæterum quia à nobis humiliter requisivisti, utrum juxta priorem tuam receptionem tuum locum recuperare valeas, tibi duximus respondendum, ut indulgentiæ, quam fratres tui misericorditer tibi fecisse noscuntur, contentus existens, ratione primæ receptionis nihil audeas in ipsa Ecclesia ^f vindicare.

NOTÆ.

1. ^a **C**lemens III.) Ita etiam legitur in secunda collectione, *sub titul. de renunc. cap. 2.* sed nullibi exprimitur cui Prælati rescribat Pontifex.
^b *Acquisivit.*) Et ita per simoniam, juxta traditam in *cap. indicatum, hoc titulo.*
^c *Crucis signum.*) Ut militiæ nomen daret contra Saracenos, juxta tradita in *cap. quod 2. de voto.*
^d *Liberè resignasti.*) Aliàs si conditionaliter in favorem alterius, aut simili modo resignatio fieret, simoniaca esset, ut latè probat Gibalinus de *simonia, q. 16. consuet. 9.*
^e *Locum in choro.*) Ut noviter electus, cassatâ priori electione; nam si principaliter propter simoniam fuisset privatus ipsâ præbendâ, sed postea ad eam restitutus, recuperaret pristinum locum, ut in *Decurionibus, & similibus privatis, & restitutis*, probant Aviles in *capitulis Prætor. cap. 44. gloss. 1. num. 3.* Azevedo in *Curia Pisana, lib. 2. cap. 2. num. 18. & in l. 2. tit. 14. lib. 4. resop. num. 5.* Solorzano *tom. 2. de jure Indiar. lib. 2. cap. 26. num. 101.* Salgado de *Régia protect. p. 4. cap. 9. num. 178.*
^f *Vindicare.*) Ex indulgentiâ, & misericordiâ sustinetur hæc secunda collatio; nam cum simonia commissa fuisset à patre in ipsa prima præbendâ acquisitione, filius etiam simonia non consentiens tenebatur præbendam dimittere, *cap. sicut tuus, hoc titul. ex dicendis infra in cap. nobis, hoc titul.* & per consequens, quia circa eam præbendam simonia commissa fuit, non poterat secundo ad eam admitti etiam virtute novæ e-

lectionis, *cap. 7. hoc titul. in 2. collect. ubi idem Clemens ita scribit: Super eo verò, quod querere voluisti, si ab aliquo electio cassata fuerit, & idem ad regimen cuiusdam Ecclesiæ iterum concorditer nominatus, an secunda electio debeat confirmari, hoc tuam tenere volumus discretionem, quod si prior electio non vitio persona, sed modo electionis cassetur, nisi forte simoniacæ pravitatis aliquid intercessisse constiterit, promotionem ejus in eadem Ecclesia non debeat impedire. Facit Concil. Claromontanum sub Urbano II. editum à Ballutio: Quicumque sanè cupiditati parentum, cum adhuc p. rrvuli essent, Ecclesias, vel Ecclesiarum beneficia per pecunias adepti sunt, & post eas omnino dimiserint, si canonicè in eis vivere noluerint, pro misericordiâ ibidem eos esse concedimus, nec pro hoc factò à sacris ordinibus removenus, si alias digni inveniantur. Illi verò, qui per seipos, cum jam majoris essent ætatis, nefandâ cupiditate ducti eas emerunt, si in aliis Ecclesiis canonicè vivere voluerint, servatis propriis ordinibus, pro magna misericordiâ miti eos ministrare permitimus. Quod si ad alias fortasse transferri non potuerunt, & in eisdem canonicè vivere promiserint, minoribus ordinibus contenti ad sacros ordines non accedant; salva tamen in omnibus Apostolica Sedis auctoritate. Si qui tamen ante emptionem catholicè ordinati sunt, cum ea, quæ emerunt, dimiserint, & vitam canonicam egerint, in suis gradibus permittantur, nisi forte ejusmodi Ecclesia sit, ubi primum locum debeat obimere: primum enim, vel singularem, vel Præposituram, vel officii locum in emptis Ecclesiis eos habere non patimur. Refert Ballucius ad P. Marcham, lib. 6. concord. cap. 31. fol. 194. per hæc verba.*